

PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING

Alla barn och elever ska känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt.

Enhet:

Solgläntan

Läsåret:

2025/2026

Innehåll

Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	3
Syfte.....	3
Bakgrund.....	3
Kartlägg, analysera, åtgärda och följ upp efter följande modell.....	4
Uppföljning och utvärdering.....	5
Främjande arbete.....	6
Kartlägg och undersök risker för kränkningar.....	6
Analys av orsakerna till riskerna.....	7
Upprätta åtgärder.....	7
Så här gör vi planen känd.....	7
Vad gör vi om något händer?.....	8
Anmälningsskyldighet.....	8
Arbetsgång vid kränkande behandling.....	8
Rutin för hur vårdnadshavare/barn/elev går tillväga för att rapportera när ett barn/elev upplever eller får kännedom om kränkande behandling.....	9
Synpunkter och klagomål.....	9
Definitioner.....	10
Diskriminering.....	10
Diskrimineringslagen 1 kap 4§.....	10
Diskrimineringslagen 1 kap 5§.....	11
Källor.....	11

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Syfte

Syftet med planen är att förebygga och förhindra att kränkande behandling uppstår bland barn eller vuxna på förskola/skola och övrig verksamhet.

Uppdraget att motverka kränkande behandling är en del av det demokratiska uppdraget. Detta hänger i sin tur samman med hela skolans verksamhet. Arbetet mot kränkande behandling bör ses i ett vidare sammanhang och skall omfatta alla på skolan, d v s ungdomar och vuxna som är delaktiga i skolans verksamhet, vilket också omfattar föräldrar/vårdnadshavare.

Kränkande behandling handlar om såväl individen som den miljö som hon eller han befinner sig i. Orsaker till att kränkningar uppkommer kan sällan enbart kopplas till individen eller miljön. Det handlar istället om samspelet mellan individen och miljö. Allt det vi utsätts för i vår arbetsmiljö påverkar hur vi mår och hur vi uppträder mot varandra. Vi är varandras arbetsmiljö.

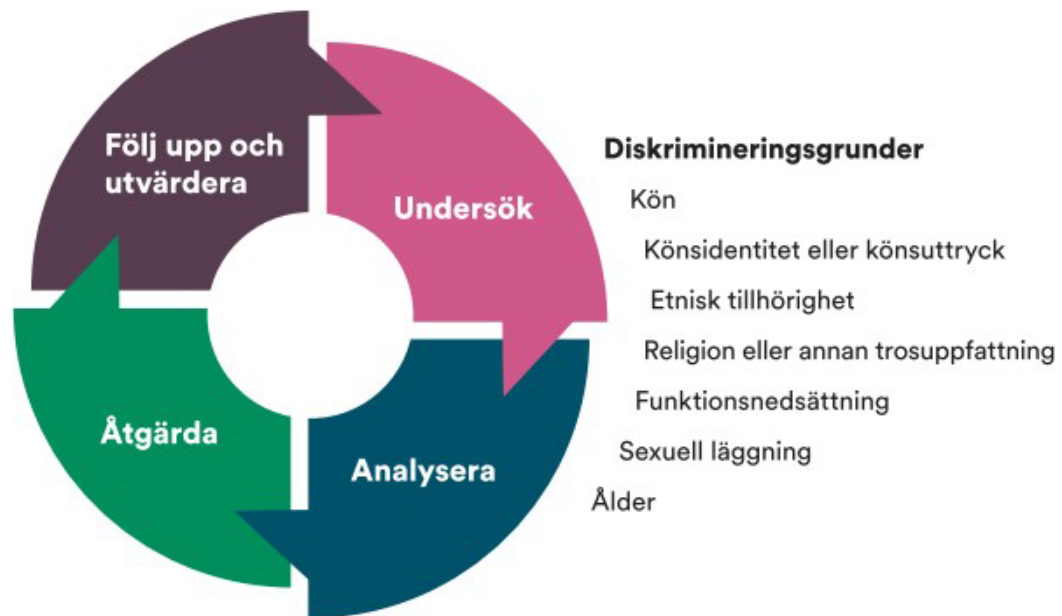
Bakgrund

Diskrimineringslagen (2008:567) syftar till att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Diskrimineringsombuds-mannen utövar tillsyn över lagen.

Den 1/1-20 blev barnkonventionen lag i Sverige, i artikel två lyfts alla barns lika värde. Alla barn har samma rättigheter och ingen får diskrimineras.

I skollagen (2010:800) 6 kap regleras skolans ansvar att motverka kränkande behandling av barn och elever genom ett målinriktat arbete. Huvudmannen ska se till att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Varje år ska en plan upprättas med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja under det kommande året.

Kartlägg, analysera, åtgärda och följ upp efter följande modell

Uppföljning och utvärdering

Följ upp och utvärdera **förra verksamhetsårets** insatser och åtgärder.

Dagligt värdegrundsarbete genom samtal med barnen och med hjälp av olika material t ex böcker, lekar, planerade aktiviteter och vardagliga situationer m.m.

Utvärdering: Arbetssättet har gett resultat, barnen har själva kunnat föra en diskussion med varandra och hjälper varandra.

Vi vuxna är förebilder för barnen. Vi måste bemöta alla som kommer till vår förskola på ett bra sätt.

Utvärdering: Vi upplever att det är god stämning och bra relationer med alla barn och vårdnadshavare.

Vi är närvarande pedagoger som ser, hör och kan agera.

Utvärdering: Utifrån de förutsättningar vi har är vi närvarande bland barnen. När pedagogerna kan vara närvarande blir det genast lugnare lekar.

Vi löser konflikter på plats när situationer uppstår och de inblandade barnen får vara med och säga sitt, vi är med som medlare. Om det är en allvarligare händelse informeras också de berörda vårdnadshavarna.

Utvärdering: Arbetssättet har gett resultat, barnen har själva kunnat föra en diskussion med varandra och hjälper varandra.

Vi delar in oss i mindre grupper i den mån vi kan.

Utvärdering: Vi upplever att det blir lugnare när barnen kan delas upp.

Vi försöker att inte vara alla i tamburen samtidigt när vi går ut och in.

Utvärdering: Det underlättade när de yngre och äldre barnen inte befann sig i tamburen samtidigt.

Vi har använt oss av lite mer styrning vid vissa situationer tex, listor, namn vid platser och valkort efter lunch.

Utvärdering: Då det ofta var få barn vakna fanns inte behovet av valkort efter lunch.

Namnade platser och listor bidrog till ett lugn för barnen.

Främjande arbete

Så här arbetar vi för att barn och elever ska känna sig trygga och utvecklas i verksamheten.

Det är väldigt personligt hur barn vill bli bemötta i förskolan. Det är sådant man lär sig efter tid när vi lär känna barnen. Man får känna in och tona in hur vi ska bemöta i olika situationer, vi har individuella lösningar till alla barn.

Vi tycker att det är viktigt att vi pedagoger är närvarande, att vi ser och hör. Då kan man förebygga att kränkande behandling uppstår. Vi ser till att vara nära barnen så de vet att det alltid finns tröst att få eller ett knä att sitta i. Vi vill också i största möjliga mån vara närvarande med barnen i leken så vi kan stötta barn som har svårt att komma in i lek.

Vi har tydliga rutiner så barnen vet ungefär vad som ska ske varje dag och med vem. Trygghet och förtroende är något man måste jobba för hela tiden i mötet med andra människor, det är aldrig något som avslutas.

Vi försöker att vara närvarande och stötta barnen i leken och prata med barnen när situationer uppstår samt hjälpa barnen att utveckla sin förmåga att samarbeta, kompromissa och lösa konflikter.

Vi använder olika verktyg för att skapa en lugnare miljö med mindre konflikter, tex timglas, valkort, listor, namn vid sittplatser och städkort.

För att förebygga att kränkningar uppstår jobbar vi med värdegrunden på olika sätt till exempel genom litteratur, samtalsunderlag, lekar, sånger m.m. När konflikter uppstår så löser vi dem direkt och låter alla inblandade få uttrycka sin version av händelsen samt komma fram till en lösning.

Kartlägg och undersök risker för kränkningar

Kartlägg **nuvarande situation** på förskola/skolan.

För att få reda på om och i så fall var det finns diskriminering och kränkande behandling på förskola/skolan görs årligen en kartläggning kring detta.

Barn och elever, personal och föräldrar deltar på olika sätt och för att bidra med förslag på relevanta åtgärder i det förebyggande arbetet i verksamheten.

Vi har sett att barn inte alltid får vara leken och det kan vara syrliga kommentarer barnen sinsemellan och en del retande. Det kan förekomma en del buffande på varandra och konflikter om leksaker.

Det finns platser eller tillfällen där det är större risk för kränkande behandling. Det kan vara till exempel när barnen leker i ett av de mindre rummen och vi inte ser eller hör vad som händer där inne. Tamburen är också ett sådant ställe där kränkning kan förekomma när många barn väntar på att få gå ut.

Vi upplever det som sociala konflikter som kan uppstå på en förskola med många viljor och intentioner. Men det måste man ändå prata om så att barnen kan få mer förståelse för det sociala samspelet och empati.

Vårdnadshavarnas svar på enkäten om hur de upplever barnens trygghet på förskolan var positiva, inga negativa synpunkter framkom.

Analys av orsakerna till riskerna

Analysera kartläggningen.

Analysen ligger till grund för prioriterade åtgärder under innevarande verksamhetsår.

Analys av kartläggningen skall vara slutförd senast 15 oktober.

Det blir konflikter ibland i en stor barngrupp med många personligheter och viljor. Vi ser att olika barn funkar olika bra eller dåligt ihop. Vissa personligheter leker väldigt bra medans andra inte gör det. Vi har sett att konflikter ofta uppstår vid tillfällen som är en övergång till ny aktivitet men det kan också vara i leken. När det är många barn på liten yta ser vi också att det ofta uppstår stridigheter.

Upprätta åtgärder

Utifrån kartläggning och analys: redovisa de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling på er enhet.

Värdegrunden är ett ständigt pågående arbete, det är ingenting som blir färdigt. Det jobbar vi med varje dag genom samtal med barnen och med hjälp av olika material t ex böcker, lekar, planerade aktiviteter och vardagliga situationer m.m. Vi tycker också det är viktigt att vi tänker på att vi vuxna är förebilder för barnen. Vi måste bemöta alla som kommer till vår förskola på ett bra sätt. För att förebygga kränkningar är det viktigt att vi är närvarande pedagoger som ser, hör och kan agera. Vi löser konflikter på plats när situationer uppstår och de inblandade barnen får vara med och säga sitt, vi är som medlare. Om det är en allvarligare händelse informeras också de berörda vårdnadshavarna. Vi delar in oss i mindre grupper i den mån vi kan. Vi försöker att inte vara alla i tamburen samtidigt när vi går ut och in. Vi har också använt oss av lite mer styrning vid vissa situationer tex, listor, namn vid platser och valkort efter lunch.

Så här gör vi planen känd

Hur säkerställer vi att barn och elever, vårdnadshavare och personal får kunskap och kännedom om den här planen?

Den här planen mot kränkande behandling sätter vi upp i tamburen för alla vårdnadshavare att läsa. Den läggs också på Solgläntans hemsida. Genom värdegrundsarbetet samtalar vi med barnen kontinuerligt om hur vi ska vara mot varandra.

Vad gör vi om något händer?

Anmälningsskyldighet

Förskollärare, lärare och annan personal i förskolan och skolan måste anmäla kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier som personalen får kännedom om och som sker i samband med förskolans eller skolans verksamhet till rektorn. Rektorn måste i sin tur anmäla vidare till huvudmannen. Skyldigheten att anmäla gäller oberoende av hur personalen får reda på kränkningen. Det kan till exempel handla om att ett barn eller en elev berättar om en kränkning för någon i personalen eller att hen själv ser eller hör något som kan vara en kränkning.

Källa: 6 kapitlet 10 § skollagen, Skolinspektionens beslut med diarienummer 2011:1859 och Skolinspektionens beslut med diarienummer 2018:5136.

Du som arbetar i verksamheten ska skyndsamt anmäla om ett barn eller en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling.

- Förskollärare, lärare eller annan personal ska anmäla till rektorn.
- Rektorn ska i sin tur anmäla till huvudmannen.
- Om du arbetar i en pedagogisk verksamhet som inte är en skolenhet eller förskoleenhet t ex öppen förskola och fritidshem ska huvudmannen utse en medarbetare som tar emot anmälan.

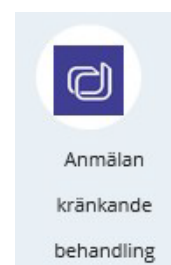
Du ska anmäla inte bara när du får kännedom om kränkande behandling, utan även om du själv uppmärksammar en händelse som kan vara kränkande. Gör ingen värdering av allvaret i händelsen före anmälan. Det kan göras så snabbt som möjligt efteråt. Tänk på att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Arbetsgång vid kränkande behandling

All misstanke gällande kränkande behandling (barn/elev-barn/elev, vuxen-barn/elev, barn/elev-vuxen) ska skyndsamt anmälas.

Hela processen: anmälan, åtgärder, uppföljning, godkännande av rektor och huvudman sker i det digitala verktyget KB-process, Draftit.

Anmälan om kränkande behandling i KB-process görs via ikonen kränkande behandling under fliken favoriter på EmmaNet.

Dokumentationen i KB-process ska ge svar på frågorna:

- När hände det?
- Var hände det?
- Vilka var inblandade?
- Vad var det som hände?
- Hur agerar vi? Åtgärder?
- Vad gör vi för att förhindra att det händer igen?
- **Rektor** ansvarar även för att dokumentera när uppföljning skall ske.
- **Huvudman** följer kontinuerligt alla enheters anmälningar vid bildningsnämndens möte.

Rutin för hur vårdnadshavare/barn/elev går tillväga för att rapportera när ett barn/elev upplever eller får kännedom om kränkande behandling

- Vänd er i första hand till berörd personal för enkelhetens och snabbhetens skull.
- Till rektor/chef för enheten.
- Förvaltningschef.

Synpunkter och klagomål

Barn/elever och vårdnadshavare kan lämna synpunkter/klagomål kring situationen på förskolor/skolor/övriga verksamheter inom bildningsförvaltningen i Emmaboda kommun på följande sätt.

- Vänd er i första hand till berörd personal för enkelhetens och snabbhetens skull.
- Till rektor/chef för enheten.
- Via Emmaboda kommuns hemsida under Rutiner för Synpunkts- och klagomålshantering på förskolor, skolor och övrig verksamhet inom bildningsförvaltningen.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med:

- Kön
- Könshidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning,
- Sexuell läggning
- Ålder

Diskriminering kan till exempel ske genom skolans regler, dokument eller rutiner. En elev kan också bli diskriminerad om eleven blir särbehandlad på grund av t ex en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder eller dylikt.

Diskrimineringslagen 1 kap 4§

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse,

4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,

6. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Lag (2014:958)

Diskrimineringslagen 1 kap 5§

Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

5 § I denna lag avses med

1. kön: att någon är kvinna eller man,
2. könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,
3. etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
4. funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,
5. sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning, och
6. ålder: uppnådd levnadslängd.

Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

Lag (2014:958)

Källor

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/koll-pa-studiero/framja-studiero-genom-att-motverka-krankande-behandling-och-diskriminering>

<https://www.do.se/om-diskriminering/>

<https://www.emmaboda.se/utbildning--barnomsorg/synpunkter-och-klagomal-in-om-bildningsforvaltningen.html>

Emmaboda kommun

Box 54, 361 21 EMMABODA

Växel 0471-24 90 00

kommunen@emmaboda.se, www.emmaboda.se